

CHUYÊN ĐỀ

SỬ DỤNG MINH CHỨNG ĐIỆN TỬ TRONG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG

Sử dụng minh chứng điện tử hay minh chứng được số hoá là xu thế tất yếu trong điều kiện hiện nay nhờ giảm chi phí in ấn, lưu trữ tài liệu và tiện lợi trong chia sẻ thông tin. Đối với cơ sở giáo dục, việc sử dụng minh chứng điện tử cho phép các bộ phận tham gia công tác tự đánh giá dễ dàng tìm kiếm, sắp xếp và xử lý thông tin minh chứng. Đối với Trung tâm kiểm định chất lượng giáo dục, các minh chứng điện tử giúp Trung tâm và Đoàn đánh giá ngoài dễ tiếp cận với minh chứng ngay trong giai đoạn nghiên cứu báo cáo trước khi khảo sát chính thức. Sử dụng minh chứng điện tử cũng phù hợp với CV 5778/BGDĐT-CQLCL ngày 13-12-2021 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về ứng dụng công nghệ thông tin trong kiểm định chất lượng giáo dục trong đó yêu cầu “*tăng cường sử dụng phần mềm, thực hiện tối đa số hoá minh chứng phục vụ tự đánh giá và đánh giá ngoài*”.

Trong thực tế hiện nay đang có 3 cấp độ ứng dụng phần mềm và minh chứng số hoá. Cấp độ thứ nhất có thể gọi là Tích hợp hoàn toàn, trong đó cơ sở giáo dục có trang bị phần mềm quản trị đại học. Các tài liệu văn bản được phát hành trong cơ sở giáo dục thông qua hệ thống quản trị đại học. Quản lý minh chứng và tự đánh giá là một module trong hệ thống này cho phép lấy các tài liệu, văn bản từ các module khác trong hoạt động của nhà trường cũng như cho phép tải các minh chứng (upload) khác từ bên ngoài hệ thống (các mẫu phiếu khảo sát, các biên bản họp bộ môn v.v..) lên hệ thống quản lý minh chứng. Các nhóm chuyên trách tự đánh giá viết báo cáo tự đánh giá trực tiếp và các minh chứng được liên kết (link) vào văn bản. Bộ phận quản trị chia sẻ báo cáo cho các bộ phận trong trường góp ý và hoàn thiện báo cáo tự đánh giá. Đến giai đoạn đánh giá ngoài và thẩm định báo cáo, Đoàn đánh giá ngoài và Hội đồng kiểm định chất lượng giáo dục có thể truy cập từ xa đến báo cáo và minh chứng. Mô hình này có mức độ bảo mật cao nhất, các thành viên được phân quyền ở các cấp độ khác nhau: từ mức cao nhất là thêm, xoá minh chứng và sửa báo cáo đến mức thấp nhất là chỉ được xem trực tuyến (online) và không được tải về. Tuy nhiên mô hình này có giá bán khá cao, riêng module quản lý minh chứng đã có giá vài trăm triệu đồng. Đây là hạn chế khiến ít cơ sở giáo dục áp dụng được mô hình này.

Cấp độ thứ hai có thể gọi là bán tích hợp, trong đó phần mềm quản lý minh chứng hoạt động độc lập với các phần mềm khác. Các tài liệu, văn bản được số hoá (scan) và tải lên hệ thống. Người dùng được phân quyền để thêm, xoá minh chứng và sửa báo cáo tự đánh giá. Trung tâm kiểm định và đoàn đánh giá ngoài được phân quyền để đọc báo cáo và xem minh chứng được tích hợp sẵn (link) trong báo cáo. Mô hình này cũng đòi hỏi cơ sở giáo dục phải đầu tư ở mức độ vài trăm triệu đồng cho phần mềm quản lý minh chứng.

Đối với các cơ sở giáo dục chưa có hệ thống quản trị đại học và chưa có điều kiện đầu tư phần mềm quản lý minh chứng thì có thể sử dụng giải pháp đơn giản hơn, đỡ tốn kém hơn mà vẫn đáp ứng được yêu cầu sử dụng minh chứng số hoá được liên kết (link) trong báo cáo để chia sẻ giữa các nhóm chuyên trách tự đánh giá cũng như chia sẻ cho trung tâm kiểm định chất lượng và đoàn đánh giá ngoài. Đây được coi là cấp độ thứ ba, cấp độ không tích hợp, vì không có phần mềm quản lý minh chứng chuyên dụng. Ở cấp độ này, minh chứng được số hoá và tải lên đám mây của các dịch vụ miễn phí. Giải pháp được đề xuất ở đây là sử dụng phần mềm MS Team để tạo nhóm chuyên trách, chia sẻ minh chứng và viết báo cáo theo nguyên tắc cộng tác. Các công cụ của Google như Google Drive kết hợp với Google Tài liệu cũng có thể cung cấp chức năng tương tự như MS Team.

Tóm lại, cấp độ thứ ba được coi là phù hợp với nhiều cơ sở giáo dục có mức độ tin học hoá thấp, chưa có điều kiện để đầu tư sâu cho công nghệ thông tin nhưng vẫn đáp ứng tốt các yêu cầu về quản lý và sử dụng minh chứng số hoá tích hợp với báo cáo tự đánh giá để tiết kiệm chi phí lưu trữ, gửi và nhận thông tin theo yêu cầu của công tác đảm bảo chất lượng và yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo./.